

Музиката е като наркотик

„Горд съм, че съм българин и никога няма да сменя гражданството си“, казва с вълнение Христо Рускин, един успял българин в Острава

Г-н Рускин, Вие сте един от успешните българи. Това го доказва и наградата, която получихте – „Who is Who“. Представете се с няколко думи.

Казвам се Христо Рускин и съм роден в София през 1952 г. 20 години работих като професионален музикант, от които 6 г. в Германия и 14 г. в скандинавските страни. Свирах на китара и имах оркестър от 5–6 човека.

Живея в Острава от 18 г. и се гордея, че съм българин и държа най-големия ресторант в града – „Астория“, който се намира на централния площад. Заведението не е сменяло предмета си на дейност от 1964 година.

Когато го наех, поех риска в трудни времена – никой не искаше да се захване с този бизнес...

Не съм си мислил, че ще получа тази престижна награда за труда си, но изпитах голямо удовлетворение, когато ме намериха, за да ми връчат сертификата.

Как успявате да се задържите на върха в този нелесен бизнес през всички тези 18 години, съпроводени от множество трусове в икономически и политически план?

С много труд. Работното ми време е между 10 и 12 часа на ден – 365 дни в годината.

Фамилията Ви не се среща често. Защо точно Рускин?

Действително името ми има особена история. Моят дядо е имал кръчма, в която след Освобождението е посрещнал много добре руснаците и оттам са го нарекли Руски. Впоследствие, когато баща ми тръгва на училище, за благозвучие към Руски са прибавили едно „н“. И така до днес.

Споменахте, че дядо Ви е имал кръчма. Вие също сте в този бранш, макар че преди това



дълго време сте се занимавали с музика. Може ли да се говори за приемственост или тук има пръст съдбата?

Произлизам от техническо семейство и действително само аз се занимавам с нещо, което не е свързано с точните науки – първо бях музикант, а сега – ресторантьор. Но...като се замисля... и двамата ми дядовци (от страна на майка ми и на баща ми) са имали кръчми, така че по всяка вероятност е съдба...

Музикантът е човек, който остава завинаги свързан с музиката, и трудно може да се откъсне от нея. Защо направихте този голям завои и решихте да станете ресторантьор?

Музиката е като наркотик, но тук има пръст съдбата...Всичко тръгна оттам, че мои приятели, финландци, ме помолиха да дойда за две седмици в Острава, за да им превеждам. Тогава свирах в Норвегия... Така се стекоха обстоятелствата, че останах тук. И така, вече 18 години.

Казахте „да им превеждам“. Освен чешки език, дългогодишната Ви работа като музикант в Германия и в скандинавските страни, неминуемо Ви е принудила да научите и други езици. Това по никакъв начин не е повлияло на правилния български, който говорите.

Не се научих да пиша на чешки, но български никога няма да забравя. Говоря 8 езика – български, руски, сръбски, немски, английски, полски, словенски и чешки. Понякога това ми създава проблеми, защото когато съм в България, трябва да мисля на български, когато съм в Чехия – на чешки, в Германия – на немски, в скандинавските страни – на английски...

Кое Ви доближава до чехите?

Чехите са като нас – наполовина са славяни, и това отчасти ги доближава до нашия манталитет, както и езикът, който е близък до нашия. Традициите и обичаите им са различни, но чехите са положително настроени към българите. Тук човек повече се чувства европейец, отколкото в Германия. Нация като българската няма. По гостоприемство българите си



остават номер едно. За съжаление тук, в Чехия, хората всичко свързват с пари.

Коя от всички държави, в които сте били, е най – близо до сърцето Ви, като изключим България, разбира се?

Чехия – заради манталитета, начина на живот и езика, който е близък до българския. В Германия и скандинавските страни хората са студени.

Когато сте живели в България, сигурно сте чували да казват – „Музикант къща не храни“. Така ли е наистина?

По времето на комунистическия режим доказах точно обратното. Тогава работих във Финландия, където заплатата ми на музикант беше пет пъти по-голяма, отколкото на един инженер в България.

Близо 40 години живеете извън България. На какво Ви научи емигрантството?

Знаейки, че съм чужденец, винаги съм се старал с държанието си, с работата си да спечеля доверието на хората. Пътят към успеха е труден, но когато човек иска да просперира, трябва да бъде честен, трудолюбив и постоянен.

Нас, чужденците, ни гледат под лупа. Трудно е при тази голяма конкуренция човек да накара хората да му повярват и да спечели уважението на местния парламент. Аз съм патриот и наистина миея за родината си. Горд съм, че съм българин и никога няма да сменя гражданството си.

Помагате на много българи, дошли в Чехия. Може би, защото знаете какво е живот в странство?

Действително, помагал съм и продължавам да помагам на много

българи. Дори остравският свещеник отец Николай, който дойде със семейството си от България, е работил при мен като готвач.

С какво не успяхте да се разделите през всичките тези години?

С роднини, близки, познати, които са в България. Спокойно мога да кажа, че физически съм в Чехия, но мислите ми са в родината. Денонощно следя всичко, което се случва в България. Все едно, че живея там. Всичко преживявам по свой начин. Човек е роден такъв, какъвто е. Аз съм българин и оставам българин.

Казахте, че денонощно следите всичко, което се случва в България. Мислили ли сте да се върнете в родината?

Засега не, защото трябва да започна всичко отначало.

Какво се промени в Чехия след влизането ѝ в Евросъюза?

Аз лично съм малко разочарован. Тук, в Острава, чуждестранните инвестиции са по-малко. Очаквах, че начинът на живот ще се промени много, но това не се случи.

А в България?

Там положението е много тежко. Страната се промени много, но за съжаление в отрицателна посока. Както казват чехите, „Надеждата умира последна“. Вярвам, че и на нашата улица ще изгрее слънце.

Какво ще пожелаете на себе си и на читателите на списание „Българи“?

Здраве, всичко друго е на втори план. Оптимист съм. Бъдете българи. Бог да пази България.

Минка Генчева

ИЗ ПИСМО НА СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТЕН КЛУБ В ОСТРАВА ДО МИНИСТЪРА НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ НИКОЛАЙ МЛАДЕНОВ

Уважаеми господин министър,

Цялата българска общност в Чехия е силно обезпокоена от факта, че българските граждани, живеещи в Чешката република, не могат да получават нови валидни документи за самоличност от март 2010 година, тъй като българското посолство в Прага не е включено в графика за изграждане на специално оборудвани гишета за биометрични данни за 2010 година.

Много от българите, живеещи дълги години на територията на Чешката република и запазили българското си гражданство, вече са на преклонна възраст и нямат възможност да пътуват до България, както и до съответните посолства в Берлин, Мюнхен и Виена (...)

Например, Българският културно-просветен клуб в Острава е най-многобройната българска организация в Чехия. Има повече от 250 члена от Острава и целия Моравско-Силезийски регион, като половината от редовните му членове са възрастни хора, живеещи повече от 40 години в Чехия, но упорито запазили българското си гражданство. Освен това, българската държава трябва сериозно да помисли и да се погрижи за тези българи, немощни и тежко болни, които не могат да се движат и е немислимо даже отиването им до Прага!

Относно личните карти – повечето българи не притежават такива, тъй като години наред не живеят в България, освен това българската лична карта, за съжаление, не винаги се приема като сериозен документ за самоличност(...)

Уважаеми господин министър, българската общност в Чехия се обръща към Вас с молба за съдействие по проблема, тъй като от валидността на паспортите зависи оставането на българите в Чешката република.

Засега чешките власти проявяват разбиране, но продължаването на постоянното пребиваване на българите е гарантирано само когато българският им задграничен паспорт е валиден.